

det, det kommer an paa, men det kommer ikke an paa, om en eller anden enkelt Kreds har et lidt større eller lidt mindre Tal af Indbyggere. I saa Henseende maa de rent lokale Forhold faae deres Indflydelse. Det er min Overbevisning, at naar man ganske simpelt vilde gaa den lige retfærdige Vej, at fordele Valgkredsen paa de større Dele af Landet efter Grundlovens Regler en for hvert 16,000 Indbyggere, saa maatte man overordentlig let kunne komme til et Resultat; thi man maa saa for mig efter Dykke tage, hvad man ønsker som Mellemgrundlag, Landsdele eller Amter, naar der kun følges grundlovmæssig Ligelighed for alle. Hvis man derimod ikke vil dette, saa vil det naturligvis blive overordentlig vanskeligt at komme til et Resultat, men saa forekommer det mig ogsaa, at man ialtfald maa foretrække dog at hjælpe Noget paa de bestaaende aldeles urimelige Forhold, saaledes som det vil ske ved at tage den hvidærede Ministers Forslag, ved hvilket der ikke alene hjælpes paa Kjøbenhavn, men ogsaa paa de to Steder i Landet, hvor Forholdene i ganske jærlig Grad ere fremtrædende uheldige, nemlig Aarhus Amt og Kjøbenhavns Amt. Enhver vil kunne udregne, at i Aarene 1852—53—54 vare Forholdene efter Valgloven af 1849 saaledes, at ingenjomhelst Del af Landet var prægraveret, idet alle Amter netop da havde saa stort et Antal Folkethingsmænd efter deres Indbyggertal, som Grundloven havde fastsat. De eneste Undtagelser vare Maribo Amt og Skanderborg Amt, hvilke Amter paa dette Tidspunkt havde et Følgetal, der var en lille Smule højere end efter Forholdet 1 for hver 14,000 Indbyggere. Saa retfærdig var man gaaet til Værks i 1849. Netop fordi Udviklingen heri Landet er saa uregelmæssig, som den i Diebliffet er, har jeg holdt mig principalt til Regjeringens Forslag, som jo væsentligst gaar ud paa at rette de største Ulemper, idet man da altid kunde gaa til en almindelig grundlovmæssig Fordeling f. Ex. i 1890 eller noget senere hen, naar man kunde antage at blive istand til at foretage en hensigtsmæssigere Fordeling over hele Landet for et længere Tidsrum, end det for Tiden vil være muligt. For at imødekomme ærede Herrer er jeg imidlertid gaaet ind paa at udarbejde og stille Høremindretallets subsidiære Forslag, efter hvilket man aldeles ser bort fra Fremtidens Udvikling, skjøndt den utvivlsomt stærkt gaar i modsat Retning af, hvad de ærede Herrer ville have fastslaaet, men at gaa videre end hertil, at gaa endog imod den Del af Landet, som Udviklingen gaar med efter Grundlovens Forskrift, det er Noget, som jeg maa finde aldeles uforsvarligt. Kunne vi ikke blive enige om

i det Mindste at tage Diebliffets Standpunkt, som det forelaa ved Tællingen den 1ste Februar 1880, er det ganske vist umuligt nu at blive enige, og saa kan det ogsaa antages for givet, at en Lov om Valgkredsenes Fordeling heller ikke vil blive gennemført, førend Forholdene forandre sig saaledes her i Landet, at alle Partier dog nogenlunde kunne komme paa det Rene med, at man, hvor stærke de politiske Modsetninger end ere, dog i det Mindste maa respektere Grundlovens faste og bestemte Regel, som aldrig kan tilstede større Afvigelser, nemlig den Regel, at Forholdet skal være 1 til 16,000 Indbyggere. Forinden dette sker, vil en retfærdig og for alle billig Lov ikke kunne blive gennemført, og at dette snart vil opgaa som en Nødvendighed, derpaa stoler jeg.

Brix: Jeg tror, at det, der er anført angaaende Realiteten af denne Sag, er saa tilstrækkeligt, at jeg ikke behøver at gaa videre. Jeg vil kun slaa to Ting fast som Resultat af denne Diskussion. Den ene er den, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) har vist en levende Interesse, en varm Tølelse for, at den Uretfærdighed, der nu finder Sted ved Fordelingen af Valgkredsen, kan ophøre, men samtidig har det ærede Medlem vist denne Interesse paa en ganske mærkelig Maade, nemlig ved at ville slaa Sagen ihjel. Det forekommer mig, at hvis det ærede Medlem havde en saadan varm Tølelse, maatte det være hans Blikt at søge at fremme Sagen saa meget som muligt uden Hensyn til, om det i Fremtiden er muligt at gennemføre, hvad man saa blev enig om. Jeg tror, at den Betragtning, at det ikke kan nytte, fordi en Minister ikke vil være Mægler imellem de Uenigheder, der ere imellem os, ikke holder Stik, og at der ikke ligger Noget til Grund derfor, da vi ikke vare saa vidt dengang, at Ministeren kunde være Mægler. Jeg er fuldstændig overbevist om, at hvis det ærede Medlem vilde følge den Dagsorden, som var Udtrykket for Flertallets Anskuelse i det forrige Udvalg, og som opstillede som Grundsetning 1 til 16,000, uden at indblande deri allehaande nye Paafund, der kunde benyttes paa forskjellig Maade, f. Ex. det om Vælger-tallets Forhold til Følgetallet, saa vilde det vise sig, at man kunde komme frem ad den Vej. I sin ny Betragtning om Vælgerforholdets Indflydelse paa Repræsentanternes Antal omtalte det ærede Medlem tillige Garnisonerne og Soldaterne i Byerne som Noget, der virkede med til at tælle. Jeg tror nu ikke, at de optages paa Mandtalslisterne, saa at det Moment ikke er tilstede